

ABC Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność

Krótki instruktarz

jak zarejestrować stowarzyszenie – lokalną grupę działania, co oferują fundusze europejskie i jak napisać strategię w ramach konkursu ogłoszonego przez Zarząd Województwa 10 marca 2023r. na wybór strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (LSR) na terenie województwa kujawsko-pomorskiego

Spis treści

1	Co to jest Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność ?	3
2	Jak zarejestrować stowarzyszenie ?	4
3	Co możemy realizować w RLKSie w Kujawsko- Pomorskim	6
4	Jak napisać lokalną strategię rozwoju ?	11
5	Ostatni etap przygotowań – wypełnienie wniosku i co dalej?	16

1 Co to jest Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność ?

Instrument RLKS - Rozwój lokalny kierowany przez społeczność (ang. Community-led local development – CLLD) oparty jest na metodzie LEADER stosowanej w perspektywie finansowej Unii Europejskiej (UE) 2007-2013. Jest instrumentem, który w perspektywie finansowej UE 2014-2020 umożliwił zastosowanie metody LEADER także w ramach polityki spójności. Komisja Europejska sformułowała następujące zasady CLLD:

- koncentruje się na obszarach poniżej poziomu regionalnego działania kierowane do konkretnego obszaru (a nie do poszczególnych sektorów czy indywidualnych beneficjentów), zdefiniowanego na poziomie subregionalnym,
- jest kierowany przez lokalne grupy działania, w skład których wchodzi przedstawiciele publicznych i prywatnych lokalnych interesów społeczno-gospodarczych i w których żadna pojedyncza grupa interesu nie kontroluje procesu podejmowania decyzji;
- przebiega na podstawie strategii opracowanej przez lokalną grupę działania dla danego obszaru
- wspiera tworzenie sieci kontaktów, dostępność, innowacyjne elementy w kontekście lokalnym i, w stosownych przypadkach, współpracę z innymi podmiotami terytorialnymi

Komisja Europejska stworzyła możliwość, aby strategia opracowana przez lokalne partnerstwo mogła być finansowana z więcej niż jednego funduszu.

Podstawowe cechy metody **LEADER - RLKSu**:

1. **oddolność** (szeroki udział społeczności lokalnej w tworzeniu i realizacji strategii),
2. **terytorialność** (lokalna strategia rozwoju przygotowana dla danego, spójnego obszaru),
3. **zintegrowanie** (łącznie różnych dziedzin gospodarki, współpraca różnych grup interesu),
4. **partnerstwo** (lokalna grupa działania jako lokalne partnerstwo, w którym uczestniczą różne podmioty z sektora publicznego, społecznego i gospodarczego),
5. **innowacyjność** (w skali lokalnej),

6. **decentralizacja** zarządzania i finansowania,
7. **sieciowanie** i współpraca (wymiana doświadczeń i rozpowszechnianie dobrych praktyk).

W Polsce przyjęto formułę partnerstwa jako stowarzyszenia specjalnego rejestrowanego w Krajowym Rejestrze Sądowym, działające na obszarze co najmniej 2 gmin wiejskich liczących 30 tys. mieszkańców. W województwie kujawsko – pomorskim jako jedynym w kraju jest planowana również możliwość realizacji strategii w miastach powyżej 20 tys. mieszkańców i wtedy obszar danego miasta jest obszarem dla którego tworzy się strategię.

2	Jak zarejestrować nowe stowarzyszenie - Lokalną Grupę Działania ?	
---	---	--

Funkcjonowanie Lokalnej Grupy Działania musi się odbywać w formule prawnej, nie może być działaniem niesformalizowanym pewnej grupy osób. W Polsce przyjęto, że LGD to stowarzyszenie specjalne. W tym rozdziale podpowiemy co masz zrobić i w jaki sposób żeby uzyskać status stowarzyszenia.

- 1) Trzeba zebrać co najmniej siedmiu partnerów/osoby, zamierzające założyć stowarzyszenie.

Kto może być członkiem:

W gronie członków LGD musi być co najmniej po 1 przedstawicielu lokalnych interesów: społecznych, gospodarczych, publicznych z każdej gminy objętej planowaną LSR.

Grupa interesu sektora publicznego to:

- gmina,

- powiat,
 - członek rady gminy,
 - członek rady powiatu,
 - sołtys,
 - samorządowe jednostki organizacyjne gminy lub powiatu,
- Grupa interesu sektora społecznego, to:
- mieszkańcy,
 - organizacje pozarządowe,
 - kościoły i związki wyznaniowe,
 - związki zawodowe,
 - organizacje społeczno-zawodowe rolników, w tym koła gospodyń wiejskich
 - inne dobrowolne zrzeszenia i ruchy obywatelskie,
- Grupa interesu sektora gospodarczego, to
- podmioty prowadzące działalność gospodarczą, w tym przedsiębiorstwa społeczne i rolników,

2) Należy przygotować statut i uchwalić go na pierwszym walnym zebraniu stowarzyszenia. Trzeba zadbać również o wybór władz stowarzyszenia komisji rewizyjnej (organu kontroli wewnętrznej) i rady (odpowiedzialnej za wybór operacji i ustalanie kwoty wsparcia).

Uwaga

Warto przejrzeć statutu już istniejących lokalnych grup działania, które są publikowane na ich stronach internetowych, które mogą stanowić inspirację do działania. Wszystkie adresy LGD już funkcjonujących w województwie kujawsko-pomorskim znajdziesz na stronie:

✓ <https://mojregion.eu/rpo/dowiedz-sie/rlks/informacje-ogolne/lista-lgd/>

Jeśli nadal będziesz miał wątpliwości zapraszamy do kontaktu pod adresem

kontakt.rlks@kujawsko-pomorskie.pl lub nr tel. 56 62 12 538.

- 3) Utworzone stowarzyszenie należy wpisać do Krajowego Rejestru Sądowego. W województwie kujawsko – pomorskim rejestracja dokonywana jest w zależności od siedziby stowarzyszenia w:
- VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego Sądu Rejonowego w Toruniu, ul. W. Warneńczyka 1, 87-100 Toruń
- tel. 56/67 76 000 e-mail: krs7@torun.sr.gov.pl

Przewodniczący Wydziału - referendarz sądowy Paweł Rawczyński

<https://torun.sr.gov.pl/vii-wydzial-gospodarczy-krs,m,mg,527,534,588>

- o lub XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego Sądu Rejonowego w Bydgoszczy, ul. Toruńska 64a, 85-023 Bydgoszcz

tel. +48 (52) 587 87 70 e-mail: xiiikrs@bydgoszcz.sr.gov.pl

Przewodniczący Wydziału - referendarz sądowy Iwona Chełminiak-Szymkiewicz

<https://bydgoszcz.sr.gov.pl/artukul/28/86/xiii-wydzial-gospodarczy-krajowego-rejestru-sadowego>

- 4) Do rejestracji podmiotu stosuje się przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. -Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2019 r. poz. 713), tj. m. in.:

✓ www.mojregion.eu/.....

Wszelkie dokumenty dotyczące szczegółowego opisu procesu zakładania i rejestracji stowarzyszenia znajdziesz na stronie internetowej:

- ✓ [Jak rejestruje się organizację w KRS? - Poradnik - ngo.pl](http://jak.rejestruje.sie.organizacje.w.krs? - Poradnik - ngo.pl)

Jeśli nadal będziesz miał wątpliwości zapraszamy do kontaktu pod adresem kontakt.rlks@kujawsko-pomorskie.pl lub nr tel. 56 62 12 538.

Uwaga!!!!!!

Wniosek wraz ze strategią należy złożyć w konkursie do Urzędu Marszałkowskiego do 7 czerwca, dlatego ważne jest żebyś przy rejestracji stowarzyszenia złożył pismo o przyspieszenie procedury i uzasadnił, że startujesz w konkursie ogłoszonym przez Zarząd Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

3	Co możemy realizować w RLKSie w Kujawsko - Pomorskim	
---	--	--

W województwie kujawsko – pomorskim ponownie realizowany będzie RLKS wielofunduszowy, ponieważ oprócz środków z programu krajowego, będą dostępne środki z programu regionalnego.

SCHEMATY WSPARCIA EFS +

RÓWNOUPRAWNIENIE

Wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu

cel szczegółowy 4(c)

MŁODZI (MAŁA KULTURA, EDUKACJA, LOKALNA MARKA)

Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwienie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

cel szczegółowy 4(f)

LOKALNE OŚRODKI WIEDZY I EDUKACJI

Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej

cel szczegółowy 4(g)

SENIORZY (MAŁA KULTURA, EDUKACJA)

Wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci

cel szczegółowy 4(i)

Środki dedykowane przez Zarząd Województwa z Europejskiego Funduszu Społecznego + dedykowane dla tego instrumentu są skierowane na miękkie projekty.

SZCZEGÓŁOWY ZAKRES WSPARCIA 4(C) - PRZEŁAMYWANIE STEREOTYPOW ZWIĄZANYCH Z PŁCIĄ

W ramach tego zakresu możliwe są następujące działania:

- **szkolenia/warsztaty** i inne formy podnoszenia wiedzy i świadomości dla osób zajmujących się edukacją i pracą z dziećmi i młodzieżą - jak w codziennej pracy walczyć ze stereotypami płci, w tym także przemocą rówieśniczą uwarunkowaną przekonaniami związanymi z płcią
- **kluby rodzica** - miejsca spotkań rodziców, zależnie od potrzeb ukierunkowane na:
 - ✓ wsparcie (wymiana doświadczeń, warsztaty motywujące, psychologiczne, coaching, kręgi wsparcia) dla kobiet próbujących pogodzić życie zawodowe z rodzinnym, wzmacniające poczucie własnej wartości i motywację do przełamywania stereotypów dot. roli kobiet i rozwoju osobistego;
 - ✓ wsparcie dla mężczyzn w zakresie przełamywania stereotypów związanych z rolą mężczyzn w rodzinie i społeczeństwie, zachęcające do większego zaangażowania w obowiązki opiekuńcze (w tym wymiana doświadczeń, kręgi wsparcia, doradztwo psychologiczne i warsztaty)

- Inne działania mające na celu przełamywanie stereotypów związanych z płcią, w tym uświadamiające i uwzględniające fakt, że kobiety mieszkające na obszarach wiejskich są bardziej dyskryminowane i borykają się z większą liczbą stereotypów płci niż kobiety mieszkające na obszarach miejskich, prowadzone w formach dostosowanych do potrzeb lokalnej społeczności (np. promowanie kobiet pełniących funkcję sołtysek czy członkiń rad gminy-wywiady, spotkania, dzielenie się doświadczeniami).

SZCZEGÓŁOWY ZAKRES WSPARCIA 4(G) – LOKALNE OŚRODKI WIEDZY I EDUKACJI

EDUKACJA OSÓB DOROSŁYCH

Tworzenie Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji na rzecz aktywizacji edukacyjnej osób dorosłych, zapewniających bardzo różnorodny zakres aktywności, zgodny ze zdiagnozowanymi **potrzebami mieszkańców**, w tym między innymi:

- zajęcia sportowe (np. siłownia, fitness, Zumba, nordic walking);
- nauka języków obcych;
- nauka obsługi komputera i poruszania się w Internecie (profil zaufany, IKP, załatwianie spraw urzędowych, media społecznościowe);
- warsztaty kulturoznawcze (w tym wycieczki);
- kurs pierwszej pomocy przedmedycznej;
- bezpieczeństwo w gospodarstwie domowym;
- warsztaty zdrowego stylu życia;
- nauka przygotowywania kosmetyków naturalnych;
- warsztaty krawieckie.

SZCZEGÓŁOWY ZAKRES WSPARCIA 4(F) MŁODZI - MAŁA KULTURA, EDUKACJA, LOKALNA MARKA

W ramach tego zakresu możliwe są następujące działania:

- wsparcie na rzecz tworzenia i funkcjonowania edukacyjnych klubów młodzieżowych (zajęcia filmowe, muzyczne, artystyczne, sportowe, z robotyki, programowania, nt. lokalnej tożsamości i kultury)
- wsparcie edukacji społecznej i obywatelskiej dzieci i młodzieży m.in. poprzez realizację spotkań, warsztatów i wizyt studyjnych
- wsparcie dla podmiotów działających w imieniu młodzieżowych grup nieformalnych na realizację projektów edukacyjnych, umożliwiających rozwijanie uzdolnień grupy i ukierunkowanych na osiągnięcie przez nią konkretnego celu (np. przygotowanie do udziału w krajowym lub międzynarodowym konkursie)
- warsztaty w obszarze ginących zawodów (np. w ramach organizacji wioski ginących zawodów) przyczyniające się do wzrostu wiedzy nt. tradycji regionu i nabywania umiejętności przydatnych w wyborze ścieżek kształcenia i w przyszłym życiu zawodowym
- inne działania realizowane poza edukacją formalną (np. zajęcia w świetlicy wiejskiej) mające na celu wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży znajdującej się w niekorzystnej sytuacji z powodu m.in. wykluczenia komunikacyjnego czy sytuacji społeczno-ekonomicznej rodzin.

SZCZEGÓŁOWY ZAKRES WSPARCIA 4(L) SENIORZY - MAŁA KULTURA, EDUKACJA

W ramach tego zakresu możliwe są następujące działania:

- **gospodarstwa opiekuńcze;**
- **kluby seniora** jako miejsca spotkań osób starszych, przeciwdziałające ich marginalizacji i osamotnieniu, w których mogą być prowadzone zajęcia:
 - rozwijające umiejętności i indywidulanych zainteresowań (np. rękodzieło);
 - prozdrowotne (m.in. edukacja zdrowotna, spotkania z lekarzami), a także wykorzystanie stworzonych w ramach projektów ścieżek sensorycznych – **nie obejmujące leczenia;**
 - kulturalne (m.in. wyjścia do kina, teatru, wycieczki);
 - edukacyjne (m.in. nauka obsługi komputera, korzystania z Internetu, przydatnych aplikacji, mediów społecznościowych);
 - sportowe (m.in. nordic walking, basen, joga);
 - i innych, zgodnych z potrzebami zdiagnozowanymi w LSR, mających na celu zagospodarowanie czasu wolnego, wykorzystanie lokalnego potencjału i wsparcie odpowiadające indywidualnym potrzebom osób starszych
- **Uniwersytety Trzeciego Wieku.**

FORMA REALIZACJI EFS+ WSZYSTKIE ZAKRESY W FORMULE GRANTOWEJ

LGD będzie ogłaszała konkursy ➡ wybierała projekty ➡ podpisywała umowy ➡ rozliczała.

Min. wartość pojedynczego grantu to **20 000zł**, max. **100 000zł**. w każdym z zakresów z wyjątkiem przypadku Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji gdzie max. wartość grantu to 250 000zł.

W ramach Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej 2023-2027 dostępne będą następujące zakresy wsparcia:

1. rozwój przedsiębiorczości, w tym rozwój biogospodarki lub zielonej gospodarki w szczególności:

- a. podejmowanie pozarolniczej działalności gospodarczej przez osoby fizyczne
- b. rozwijanie pozarolniczej działalności gospodarczej
- c. rozwijanie przedsiębiorstw społecznych,

2. rozwój pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych w szczególności w zakresie:

- a. gospodarstw agroturystycznych
- b. zagród edukacyjnych
- c. gospodarstw opiekuńczych

3. rozwój współpracy w ramach krótkich łańcuchów żywnościowych

4. poprawa dostępu do usług dla lokalnych społeczności, z wyłączeniem inwestycji produkcyjnych oraz operacji w zakresach wymienionych punktach 1 - 2

5. przygotowanie koncepcji inteligentnej wsi

6. poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej

7. kształtowanie świadomości obywatelskiej o znaczeniu zrównoważonego rolnictwa, gospodarki rolnospożywczej, zielonej gospodarki, biogospodarki oraz ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego polskiej wsi a także wzmacnianie programów edukacji liderów życia publicznego i społecznego.

8. Włączenie społeczne osób w niekorzystnej sytuacji.

FORMA REALIZACJI W RAMACH PLANU STRATEGICZNEGO WSPÓLNEJ POLITYKI ROLNEJ W RLKS

LGD będzie ogłaszała konkursy ➡ wybierała projekty

Urząd Marszałkowski będzie ➡ weryfikował projekty ➡ podpisywał umowy ➡ rozliczał

WYSOKOŚĆ I INTENSYWNOŚĆ WSPARCIA W RAMACH PLANU STRATEGICZNEGO WSPÓLNEJ POLITYKI ROLNEJ W RLKS

W przypadku Wdrażania LSR wsparcie udzielane jest w formie dotacji w postaci ryczałtu w zakresie:

1. podejmowania pozarolniczej działalności gospodarczej przez osoby fizyczne oraz rozwoju pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych do wysokości 150 tys. zł,
2. rozwoju współpracy w ramach krótkich łańcuchów żywnościowych do wysokości 350 tys. zł,
3. projektów grantowych do wysokości 500 tys. zł, przy czym wysokość pojedynczego grantu: - na sfinansowanie przygotowania jednej koncepcji inteligentnej wsi, indykatoryjna kwota jednostkowa wynosi 4 tys. zł, -
4. na przygotowanie operacji planowanej do realizacji w partnerstwie: - do 50 tys. zł w przypadku operacji planowanej do realizacji w partnerstwie z podmiotem z obszaru innej LSR z Polski, - do 150 tys. zł – w przypadku międzynarodowych operacji planowanej do realizacji w partnerstwie z podmiotem z obszaru innej LSR z innego kraju,

W przypadku Wdrażania LSR intensywność wsparcia będzie wynosiła:

1. do 50% kosztów kwalifikowalnych na operacje obejmujące inwestycje produkcyjne,
2. do 100% kosztów kwalifikowalnych inne operacje, w tym na operacje obejmujące inwestycje nieprodukcyjne (zgodnie z art. 73 ust. 4 lit. c (iv) rozporządzenia o Planach strategicznych WPR),
3. do 75% kosztów kwalifikowalnych w przypadku podmiotów publicznych, z czego pomoc finansowana z EFRROW wynosi maksymalnie 55% kosztów kwalifikowalnych, a pozostałe 20% kosztów kwalifikowalnych ze środków budżetu państwa.

3	Jak napisać lokalną strategię rozwoju ?	
---	---	--

Lokalna strategia rozwoju jest dokumentem, który stanowi wyznacznik działania lokalnej grupy działania w realizacji całej perspektywy finansowej 2023 – 2027. Zawiera w sobie całe informacje o obszarze, jego analizie, sposób konsultacji z lokalną społecznością tego dokumentu, określenie celów i wskaźników oraz plan działania. Najważniejsze w tym procesie jest zebranie od partnerów, mieszkańców, podmiotów z obszaru planowanej grupy pomysłów na projekty i inicjatywy, tak aby mogły znaleźć odzwierciedlenie w przygotowywanej przez LGD strategii.

Uwaga!!!

Przygotowanie Lokalnej Strategii Rozwoju możesz rozpocząć zanim zarejestrujesz stowarzyszenie

W załączniku nr 3 do regulaminu konkursu w sposób czytelny zostało opisane to co powinna zawierać strategia, dlatego dalsza część rozdziału będzie zawierała najważniejsze elementy. W celu uzyskania pełnego tekstu załącznika nr 3 do regulaminu konkursu wejdź na stronę

<https://mojregion.eu/rpo/rlks/aktualnosci-rlks/ogloszenie-o-konkursie-na-wybor-lsr/>

Jeśli nadal będziesz miał wątpliwości zapraszamy do kontaktu pod adresem kontakt.rlks@kujawsko-pomorskie.pl lub nr tel. 56 62 12 538.

Co powinna zawierać strategia:

- obszar geograficzny, którego dotyczy dana strategia;
- analizę potrzeb rozwojowych i potencjału danego obszaru, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych;
- opis zintegrowanego podejścia służącego zaspokojeniu zidentyfikowanych potrzeb rozwojowych i wykorzystaniu potencjału danego obszaru;
- opis udziału partnerów w przygotowaniu strategii i jej realizacji.

Strategie mogą również zawierać wykaz operacji, które mają być wspierane

Strona tytułowa powinna zawierać:

- nazwę LGD,
 - tytuł: Lokalna Strategia Rozwoju,
 - miejscowość, miesiąc i rok,
 - właściwą wizualizację dot. EFSI.
- Spis treści wynikający z zawartości LSR
- Rozdziały

Rozdział I Charakterystyka partnerstwa lokalnego

1. Nazwa LGD i forma prawna.
2. Opis procesu tworzenia partnerstwa .
3. Ogólny opis struktury LGD .
4. Ogólna informacja o składzie organu decyzyjnego .
5. Zwięzła charakterystyka rozwiązań stosowanych w procesie decyzyjnym.
6. Wskazanie dokumentów regulujących funkcjonowanie LGD z podaniem sposobu ich uchwalania i aktualizacji oraz opisem głównych kwestii, które są w nich zawarte.

Rozdział II Charakterystyka obszaru i ludności objętej wdrażaniem LSR

1. Zwięzły opis obszaru w szczególności zawierający liczbę i nazwy gmin, ich powierzchnię

i liczbę mieszkańców² według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r., a w przypadku LSR wielofunduszowych również wskazanie zakresu oddziaływania poszczególnych EFSI, z których współfinansowana ma być.

2. Mapa obszaru objętego LSR z zaznaczeniem granic poszczególnych gmin .
3. Wyjaśnienie, dlaczego dany obszar jest odpowiedni dla strategii.

Uwaga !!!

Obszar objęty LSR powinien więc obejmować jednorodne, spójne społecznie i funkcjonalnie terytorium, które charakteryzuje się wspólnymi tradycjami, lokalną tożsamością, poczuciem przynależności lub wspólnymi potrzebami i oczekiwaniami. Obszar objęty LSR musi mieć jasno określone granice geograficzne w kontekście ich charakteru funkcjonalnego (granice gmin).

Samorząd województwa przygotował dla całego obszaru województwa wstępną analizę pod kątem różnych parametrów i obszarów poszczególnych. Może to stanowić materiał pomocniczy przy konstruowaniu charakterystyki obszaru.

- ✓ <https://mojregion.eu/rpo/rlks/dane-statystyczne/>

Rozdział III Partycypacyjny charakter LSR

Opis partycypacyjnych metod tworzenia LSR i jej realizacji, ze szczególnym uwzględnieniem partycypacji grup istotnych z punktu widzenia realizacji LSR, opisując m.in.:

- a) w jaki sposób zainteresowane strony były zaangażowane w opracowywanie strategii poczynając od oceny potrzeb, poprzez identyfikację szans, po wyznaczenie celów?
- b) które zainteresowane strony były zaangażowane (np. Ochotnicze Straże Pożarne, Zarejestrowane Koła Gospodyń Wiejskich, zarejestrowane organizacje harcerskie funkcjonujące na obszarze wszystkich gmin LSR, Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej, Sołtysi itp.) i jak reprezentatywne są dla społeczności miejskiej/wiejskiej?
- c) jakie metody/platformy/narzędzia angażowania zainteresowanych stron zostały wykorzystane i w jaki sposób?
- d) dane z konsultacji społecznych przeprowadzonych na obszarze objętym LSR, które wykorzystane zostały do opracowania LSR,
- e) wyniki przeprowadzonej analizy wniosków z konsultacji,
- f) które to grupy/organizacje/związki są zainteresowane i zaangażowały się w tworzenie LSR? Jakiego kroki są planowane, aby utrzymać zaangażowanie lokalnej społeczności na etapie wdrażania LSR?

- g) jakie działania są planowane, aby poinformować o strategii szerszą społeczność lokalną i zmobilizować biernych dotychczas interesariuszy do realizacji strategii?
- h) jakie działania są planowane w ramach LGD w celu wzmocnienia partnerskiej współpracy członków we wdrażaniu LSR?
- i) jakie działania są planowane w celu rozwinięcia współpracy pomiędzy podmiotami z obszaru LGD, zwiększenia zainteresowania a docelowo realizacją projektów partnerskich?

W przypadku FEW rozdział może wskazywać na:

- 1) Informacje, iż konsultacje dotyczące projektowania LSR z mieszkańcami odbyły się z wykorzystaniem co najmniej przekazania informacji o konsultacjach LSR z mieszkańcami, celem jej zamieszczenia na:
 - - stronach internetowych,
 - - tablicach ogłoszeń,
 - - słupach ogłoszeniowych,

Uwaga !!!

Bardzo ważne w procesie konsultacji jest dotarcie do jak największej liczby partnerów na danym obszarze

- **w LGD wiejskich w szczególności: sołectw, organizacji społecznych, ochotniczych straży pożarnych, kół gospodyń wiejskich**

Rozdział IV Analiza potrzeb i potencjału LSR

1. Analizę potrzeb rozwojowych i potencjałów obszaru wdrażania LSR wraz z ich uzasadnieniem.
2. Określenie grup docelowych szczególnie istotnych z punktu widzenia realizacji LSR.
3. Analiza, w jaki sposób LGD może wesprzeć zarówno lokalne, jak i -ponadlokalne inicjatywy, szczególnie uwzględniając na danym obszarze wdrażanie pozostałych instrumentów terytorialnych wdrażanych na danym obszarze kluczowych grup docelowych.

Rozdział V Spójność, komplementarność i synergia

1. Opis zgodności i komplementarności LSR z innymi dokumentami planistycznymi/strategiami w szczególności strategiami rozwoju województwa/województw, regionalnymi strategiami/programami regionalnymi lub tematycznymi czy strategiami ponadlokalnymi i terytorialnymi (ZIT/IIT) dotyczącymi obszaru działania LGD, poprzez porównanie celów i założeń tych dokumentów z celami LSR i wykazanie ich spójności,

czyli w jaki sposób LSR łączy się z szerszymi planami/strategiami rozwoju na wyższym poziomie?

W ramach rozdziału należy:

- a) wykazać zgodność LSR z celami określonymi w programach, z których finansowana będzie LSR (fundusze EFSI stanowiące bezpośrednie źródło finansowania LSR) lub w ramach których możliwe jest wsparcie LGD w realizacji przedsięwzięć wynikających z LSR (w tym inne źródła),
- b) wykazać zgodność celów LSR z celami strategii rozwoju województwa lub województw, regionalnymi strategiami/programami regionalnymi lub tematycznymi obszaru objętego LSR,
- c) określić cele/przedsięwzięcia LSR, które są zgodne ze strategią rozwoju województwa lub województw, regionalnymi strategiami/programami regionalnymi lub tematycznymi, na obszarze których ma być wdrażana dana LSR, wskazać komplementarność i synergię przedsięwzięć,
- d) określić cele/przedsięwzięcia LSR, na których realizację wnioskodawca zamierza ubiegać się o wsparcie z innych programów/strategii/funduszy wraz z ich wskazaniem.

Rozdział VI Cele i wskaźniki

1. Specyfikacja i opis celów, przypisanych im przedsięwzięć oraz uzasadnienie ich sformułowania w oparciu o konsultacje społeczne i powiązanie ich z analizą potrzeb i potencjału obszaru w zintegrowany sposób.
2. Przedstawienie celów z podziałem na źródła finansowania.
3. Przedstawienie przedsięwzięć realizowanych w ramach RLKS.
4. Przypisanie wskaźników do celów i przedsięwzięć w kontekście ich adekwatności do celów i przedsięwzięć oraz zgodności ze wskaźnikami dla programów, w ramach których planowane jest finansowanie LSR.

Rozdział VII Sposób wyboru i oceny operacji oraz sposób ustanawiania kryteriów wyboru

1. Ogólna charakterystyka wewnętrznej organizacji pracy LGD, w tym przyjętych rozwiązań formalno-instytucjonalnych wraz ze związłą informacją wskazującą sposób powstawania poszczególnych procedur, ich kluczowe cele i założenia.
2. Sposób ustanawiania i zmiany kryteriów wyboru zgodnie z wymogami określonymi dla programów, w ramach których planowane jest finansowanie LSR z uwzględnieniem powiązania kryteriów wyboru z diagnozą obszaru, celami i wskaźnikami.
3. Wskazanie w jaki sposób w kryteriach wyboru operacji zostanie uwzględniona innowacyjność oraz przedstawienie ich definicji i zasad oceny, a także lub operacji realizowanych w partnerstwie na obszarze LSR, o ile zostały przewidziane w LSR.

4. Informacja o ewentualnej realizacji projektów grantowych, w tym projektów

Rozdział VIII Plan działania

1. Zwięzła charakterystyka przyjętego harmonogramu osiągnięcia poszczególnych celów i wskaźników wskazująca czas realizacji kluczowych efektów wdrażania LSR.
2. Wyszczególnienie kamieni milowych realizacji LSR.

Rozdział IX Plan finansowy LSR

1. Opis źródeł, z których przewiduje się finansowanie działalności LGD, w tym:
 - a. wskazanie funduszy EFSI¹² stanowiących **bezpośrednie źródło finansowania** LSR, jako budżetu LSR;
 - b. inne potencjalne źródła finansowania przedsięwzięć wynikających z LSR, w tym także EFSI w zakresie nie objętym RLKS które nie stanowią źródła finansowania, o którym mowa w lit. a.
2. Opis powiązań poszczególnych źródeł finansowania z celami LSR

Rozdział X Monitoring i ewaluacja

Ogólna charakterystyka zasad i procedur dokonywania ewaluacji oraz monitorowania wskazująca główne elementy podlegające badaniom oraz podmioty dokonujące ewaluacji i monitorowania (wewnętrzne czy zewnętrzne).

Uwaga!!!

Należy pamiętać o załącznikach do LSR, których wzory zostały umieszczone na końcu załącznika nr 3 do dokumentacji konkursowej podpiętej na stronie:

<https://mojregion.eu/rpo/rlks/aktualnosci-rlks/ogloszenie-o-konkursie-na-wybor-lsr/>

Strategia po przygotowaniu powinna zostać przyjęta w formie uchwały na walnym zebraniu stowarzyszenia.

4	Ostatni etap przygotowań – wypełnienie wniosku i co dalej?	
---	--	--

Ostatnim etapem przygotowania dokumentacji jest wypełnienie wniosku o wybór strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność. Stanowi on załącznik nr 1 do regulaminu konkursu. Znajdziesz go pod adresem internetowym

✓ <https://mojregion.eu/rpo/rlks/aktualnosci-rlks/ogloszenie-o-konkursie-na-wybor-lsr/>

Na końcu wniosku znajdziesz wyjaśnienia do wniosku, które warto przeczytać.

Jeśli nadal będziesz miał wątpliwości zapraszamy do kontaktu pod adresem kontakt.rlks@kujawsko-pomorskie.pl lub nr tel. 56 62 12 538

Całość dokumentacji będzie oceniana przez powołaną przez Zarząd Województwa komisję. Przed złożeniem strategii warto przeanalizować ją pod kątem kryteriów wyboru, które stanowią załącznik nr 5 do regulaminu konkursu i znajdziesz je pod w/w adresem internetowym. Może to być pomocne, jeśli na tym samym obszarze jest przygotowywana strategia przez konkurencyjne lgd.

Punkty w ramach kryteriów są przyznawane m.in. za:

1. Charakterystykę LSR.
2. Doświadczenie wnioskodawcy w latach 2016-2022.
3. Reprezentatywność składu organu decyzyjnego LGD
4. Dywersyfikacja źródeł finansowania LSR.
5. Sytuacja społeczno-gospodarcza na obszarze objętym LSR oraz wielkość obszaru objętego LSR.

Sprawdź dokładnie i zastanów się , czy możesz jeszcze dokonać korekty.

Uwaga!!!

Złożenie wniosku wraz ze strategią do 7 czerwca 2023r. jest niezbędnym warunkiem oceny strategii i LGD.

Ocena strategii to proces składający się z dwóch etapów. W trakcie oceny możesz zostać poproszony o uzupełnienie lub złożenie wyjaśnień. Jeśli uważasz, że zostałeś oceniony niewłaściwie, na każdym etapie oceny przysługuje Ci sprzeciw, a później odwołanie. Zerknij do regulaminu konkursu i dowiedz się w jakiej konkretnie sytuacji przysługują Ci jakie środki odwoławcze i do kogo.

Regulamin dostępny jest pod adresem internetowym:

- ✓ <https://mojregion.eu/rpo/rlks/aktualnosci-rlks/ogloszenie-o-konkursie-na-wybor-lsr/>

Poniższy graf przedstawia cały proces, który będzie odbywał się w ramach ogłoszonego konkursu w województwie kujawsko – pomorskim.

HARMONOGRAM WYBORU LSR

